

TILDA ja MAUNO

TEKSTIT JA LUETUNYMMÄRTÄMISTEHTÄVÄT

ELINA TARAS-VAULASVIRTA

Elina Taras-Vaulasvirta

Tilda ja Mauno

Tekstit ja luetunymmärtämistehtävät

Kirjan tekijä antaa tästä kirjasta kopiointioikeuden koululle, joka on tämän kirjan hankkinut.

Koulun kopiointioikeuden sisältö:

1. Koululla on oikeus ottaa tästä kirjasta haluamansa määrän kopioita vain oman koulunsa oppilaiden käyttöön lukemisen ja luetun ymmärtämisen harjoitteluun. Koulu ei voi luovuttaa tätä kirjaa muiden koulujen tai oppilaitosten käyttöön.
2. Tämän kirjan kopiointioikeus säilyy koululla, niin kauan kuin koulu käyttää opetuksessaan tätä kirjaa.

© 2023 Elina Taras-Vaulasvirta

Kannen suunnittelu: Elina Taras-Vaulasvirta

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-951-56-8262-8

Sisällysluettelo

	sivu
1 Maunon luokan uusi oppilas	7
2 Tildan muutto	11
3 Törmäys	14
4 Tildan kotitalon asukkaat	18
5 Motorship Pömerööniä	22
6 Tyhmät kysymykset	25
7 Painava sydän	29
8 Tule ja esitlee aarteesi -tunti	33
9 Maunon huono päivä	37
10 Tildan synttärit	41
11 Tildan keksintö	45
12 Lotan Elli-undulaatti.....	49
13 Hei, mummu!	53
14 Koulussa.....	57
15 Maunon isän tutkimusmatkat	61
16 Talvi	65
17 Pihalla	69
18 Tildan ja litun hiihtolomalle lähtö	73
19 Hiihtoretki	77
20 Mauno pihkassa	81
21 Koulun puhekilpailu	85
22 Kaikkea kivaa	89
23 Miltä tuntuu Tilda	93
24 Paha saa palkkansa	99
25 Vahinkoja sattuu	104
26 Walden ihmetikut	108
27 Tildan pääsiäisyllätys	113
28 Nyytti kotona	117
29 Mauno ja salaperäinen Muisku	121
30 Puistossa	125
31 Maunon joulu	129
32 Lauantaipäivälliset	133
33 Näytelmäharjoitus	137
34 Koulukaverit tapaavat.	140
35 litu sairaalassa.	144
Monivalintojen vastaukset	148

1 Maunon luokan uusi oppilas

Maunon luokalle muutti pienikokoinen poika, jolla on hyvin iloiset silmät. Poika oli nimeltään Vili. Ensimmäisenä päivänä kaikki olivat ihmeissään, kun Vili otti repustaan penaalinsa ja alkoi kertoa kaikille, millaisessa seikkailussa penaaoli oli ollut matkalla tänne uuteen luokkaan.

Kaikki pidättivät hengitystään jännityksestä ja ihmetyksestä, kunnes opettaja astui luokkaan. Silloin Vili lopetti tarinan alkuunsa.

”Nyt kaikki voisivat vuorollaan kertoa Vilille itsestään, jotta Vili voisi tuntea olonsa kotoisaksi uudessa luokassaan”, opettaja pyysi. Niin kaikki kertoivat, mikä oli kunkin lempileikki ja mistä koulussa eniten tykkäsivät. Kun jokainen oli saanut kerrottua Vilille asioistaan, sanoi Vili: ”Jassoo, minä se olen sellainen huonomuististen kunkku, mutta ton Maunon mää muistan siitä, että sillä on samat herkkulihapullat kuin mulla. Lillin muistan hiirenhännän pyörytyksestä, koska olen siinä surkeen huono. ”Näin Vili kertoi jokaisesta oppilaasta asian, joka oli jäänyt hänen mieleensä, kun hän oli kuunnellut toisia. ”Sinullahan on hyvä taito keksiä helpotusta muistamiseen”, sanoi opettaja Vilille.

Koska Vili oli niin pieni, opettaja laittoi hänet Siirin viereen ensimmäiseen pulpettiin. Siiri ei uskaltanut katsoa ollenkaan Viliä, sillä hän pelkäsi, että Vili keksii hänestä jonkin hassun jutun. Siinä Siiri oli väärässä, sillä Vili oli mitä hyväsydämisin poika eikä tahtonut kenellekään pahaa.

Vili ystävystyi heti välitunnilla kaikkien kanssa. Maunon kanssa hän halusi mennä keräämään keppejä puiden alta. Koska edellisviikolla oli ollut myrsky, keppejä ja oksia oli paljon. ”Leikitään, että nämä kepit on tulinuolia ja me ollaan ritareita. Joo, tuo työmaakoppi on rosvojen vankila. Nyt hyökkäykseen!” huusi Vili ja heitti monta keppiä peräjälkeen kohti työmaakoppia. Työmaakopin ovi aukesi ja työnjohtaja astui valkoinen kypärä päässään ulos kopista. ”Osuma tuli!” huusi Vili. ”Voi, juku”, pelästyi Mauno. ”Tuo iso rosvo sai osuman ja lipettiin”, kuiskasi Vili.

Pian Maunoa ja Viliä talutettiin rehtorin kansliaan. Siellä he seisoivat. Vili oli ihmeissään, koska rehtori vaikutti hyvin ankaralta ja melkein pä vihaiselta. Vili tuijotti rehtoria ja mietti, mikä raskas asia mahtoi painaa rehtori paran sydäntä. Ehkä hänellä oli rahahuolia tai sitten hänen poikansa on saanut monta unohdusmuistutusta opettajaltaan. Minun käy ihan sääli rehtoria, niin paljon huolta ja vaivaa, että tulee noin yrmeän näköiseksi.

Pojat tuijottivat silmää räpäyttämättä rehtoria, kun rehtori kysyi, että mitä on tapahtunut. Vilin silmät välähtivät ja hän kuvaili elävästi rehtorille, miten he olivat vallanneet vankilan. Rehtori katsoi ikkunasta ulos. Sitten hän sanoi, että työmaan insinöörin kypärään oli osunut keppi. Mitenkäs te tämän selvitätte? ”Ai, se olikin insinööri, me voidaan mennä sanomaan, ettei me oteta sitä vangiksi”, selvitti Vili. Rehtori puisteli päätään. Sitten hän sanoi pojille: ”Nyt lupaatte, että ette enää heittelee keppejä. Menette kiireen vilkkaa pyytämään anteeksi ja tulinolet jäävät näin unholaan.” Pojat tarttuivat rehtorin käteen, pyysivät anteeksi erehdystään, kumarsivat ja astuivat ulos rehtorin kansliasta.

Vili katsoi Maunoa ihmeissään: "Mauno, se oli sitten tosi harmi, että päärosvo olikin ihan oikea työmaainsinööri. Nykyään ei voi mitenkään arvata, kuka sattuu oleen se rosvoapäällikkö." "Joo, totta", myönteli Mauno, vaikkei ymmärtänyt enää mistään mitään. Valkokypäräinen insinööri oli pihalla. Pojat kävelivät suoraan miehen luo ja ojensivat kätensä. "Anteeksi ihan kauheasti. Mää luulin sua rosvoapäälliköksi ja siksi mää tulitin sua kaikkein suurimmalla tulinuolella sillain, että kaikki muut vois pelastuu, kato", Vili selvitti tilannetta. Insinööri katsoi poikia ihmeissään ja sanoi: "Tämähän on työmaakoppi. Mitenkä te kuvittelette täällä olevan rosvoja." "Kato, kun se on ihan vankilan näköinenkin, kun on kalteritkin ja kaikki", selitti Vili. Onneksi insinööri alkoi vähän hymyillä. "Jaa, sanon sitten vaimolle kotona, että olen rosvoapäällikkö. Joka asustelee vankikopissa, vai? Saatte anteeksi, koska kysymyksessä oli erehdys. Mutta enää älkää heitelkö keppejä kenenkään päähän."

"Eri reilu kaveri tuo valkokypärä", huokasi Vili juostessaan Maunon kanssa takaisin omaan luokkaan. Mauno ei sanonut mitään, sillä hän mietti, kenestä valkokypärästä Vili nyt mahtoi puhua. Luokassa oli tunti jo vauhdilla käynnissä.

"Nyt sukellamme sijamuotojen saloihin", sanoi opettaja ja kirjoitti jotain taululle. Niin unohtuivat muut asiat taas vähäksi aikaa Vilin mielestä, kunnes Vili yhtäkkiä viittasi kuumeisen innokkaasti. "Tuli mieleen, tietääkös ope ne sanaluokkien salakoodit, mitkä tarvitaan kaikkien salojen avaamiseksi."

"Vili hyvä, suurenmoista, että seuraat noin tarkasti opetusta. Kyllä salakoodit selviävät vielä tällä tunnilla", vastasi opettaja Vilille.

Tämä oli Vilin ensimmäinen päivä, jolloin hän oli saanut luokallisen uusia kavereita, tutustunut rehtoriin, työmaainsinööriin ja saanut salakoodeja osaavan opettajan.

1 Maunon luokan uusi oppilas

1. Vili a. Kaikki pidättivät hengitystään Vilin tullessa luokasta.
b. on pienikokoinen poika, joka oli joutunut seikkailuun.
c. pienikokoinen, ilosilmäinen poika.
2. Vili muistaa a. ,että Siiri inhoaa hiirenhantaa.
b. ,että Mauno on huonomuististen kunkku.
c. jokaisesta jotain, mitä oli jäänyt hänen mieleensä.
3. Siiri a. ystäväystyi heti Vilin kanssa.
b. oli onnellinen, että pääsi Vilin viereen.
c. ei uskaltanut katsoa Viliä.
4. Välitunnilla..... a. Vili leikki kaikkien kanssa sotaa.
b. oli myrsky ja keppejä oli paljon maassa.
c. Vili ja Mauno olivat ritareita.
5. Leikissä..... a. Mauno sai osuman työmaakopissa.
b. työmaakoppi oli rosvojen vankila.
c. Mauno heitti monta keppiä peräjälkeen.
6. Kansliassa..... a. Mauno suri rehtorin rahahuolia.
b. rehtori oli yrmeä Maunolle.
c. rehtori katsoi ulos ikkunasta.
7. Rehtorin..... a. poika oli saanut monta unohdusmuistutusta.
b. silmät välähtivät, kun hän kysyi pojilta tapahtumista.
c. kansliassa pojat kättelivät rehtoria.
8. Vili a. oli harmissaan, kun selvisi, kuka päärosvo oli.
b. sekosi sanoissaan, kun hän puolustautui.
c. myönteli Maunolle, että ei ymmärtänyt mitään.
9. Insinööri a. tapasi pojat työmaakopissa pihalla.
b. oli naimisissa kotirouvan kanssa.
c. katsoi poikia ihmeissään.
10. Mauno..... a. kuunteli Vilin selityksiä suurta myötätuntoa tuntien.
b. ei tajunnut, kenestä valkokypärästä Vili puhui.
c. selitti insinöörille, että työmaakopissa oli kalteritkin.
11. Tunnilla a. opettaja puhui pitkään ja vauhdilla.
b. oli opetettavana asiana sukellus.
c. Vili unohti muut asiat vähäksi aikaa.
12. Vilin a. opettaja sanoi: ”Suurenmoista, että pyysitte anteeksi.”
b. mielenkiinto heräsi salakoodeihin.
c. luokka opetteli salakoodausta.

Vastaa kokonaisilla virkkeillä.

1. Millainen poika Vili on?
2. Millainen keino Vilillä oli muistaa asioita?
3. Miten luokka ja opettaja ottivat Vilin vastaan?
4. Mitä Vili ajatteli rehtorista?
5. Miksi Vili arveli rehtorin olevan totinen?
6. Miten Vili ja Mauno selvittävät tilanteen työmaan insinöörin kanssa?
7. Miksi Siiri pelkäsi?
8. Millaisista leikeistä sinä pidät? Kerro, miksi.
9. Millaisen kaverin kanssa on mukavaa tehdä asioita yhdessä?

TILDA JA MAUNO

Luetunymmärtämistehtäviä sujuvan, ymmärtävän lukemisen harjoitteluun. Mukaansatempaavat tarinat ovat auttaneet vuosien ajan oppilaat tekstin ymmärtämiseen - kriittiseen tarkasteluun, silmäilevään lukemiseen, asioiden vertailuun sekä samaistumisen kautta nauttimaan lukemisesta.

Kun tarina alkaa elää, se vetää mukaansa. Lukemalla oppii lukemaan.

Säännöllisesti Tilda ja Mauno -kirjaa käyttäneiden oppilaiden oppimistulokset ovat parantuneet merkittävästi.

Opettajalle tehtävät antavat ajankohtaisen tiedon oppilaan edistymisestä. Vanhemmille lukemisen edistyminen voidaan raportoida ajantasaisella tarkalla tiedolla. Tehtävät voi tarkistaa nopeasti ja helposti.

Kertomuksia voi myös käyttää keskustelun pohjana, tunteiden tunnistamisen, nimeämisen sekä itseilmaisun harjoittelun, tunneälyn ja vuorovaikutustaitojen kehittämiseen.

Kysymyspatteristot auttavat selkeän ilmaisun kehittymiseen ja ehyiden virkkeiden kirjoittamiseen ja myös omien kokemusten ja ajatusten ilmaisemiseen.

Sisältö

Kertomustekstit 35 tarinaa

Monivalintatehtävät ja vastaukset

Kysymykset tekstistä sekä omakohtainen aiheeseen liittyvä kysymys

9 789515 682628